

FIȘA DISCIPLINEI

ETICA MEDICALA. DEONTOLOGIE MEDICALA SI BIOETICA

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MEDICINA / DEPARTAMENTUL ȘTIINTE MORFOLOGICE
1.3.	DISCIPLINA DE MEDICINA LEGALA SI BIOETICA
1.4.	DOMENIUL DE STUDII: Sanatate-Reglementat sectorial in cadrul Uniunii Europene
1.5.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.6.	PROGRAMUL DE STUDII: MEDICINA

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei : ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIA MEDICALA SI BIOETICA						
2.2.	Locatia disciplinei: INML „Mina Minovici” Bucuresti						
2.3.	Titularul activităților de curs: Prof. univ. dr Curcă George Cristian - vechime 38 ani						
2.4.	Titularul activităților de seminar: 1. Prof. univ. dr Curcă George Cristian - vechime 38 ani 2. Șef Lucr. dr Perde Filip-Virgil vechime 15 ani 3. Asist univ. drd Țurlea Ruxandra- Ioana - vechime 5 ani 4. Asist univ. drd. Udriștioiu Larisa Adela – vechime 3 ani 5. Asist univ. drd. Scarlat Mihai Sabin – 1 ani						
2.5. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	V-VI	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	Oblig

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică)

Nr ore pe săptămână	2	din care : 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator	1
Total ore din planul de învățământ	28	Din care : 3.5. curs	14	3.6. seminar/ laborator	14
Distributia fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofoliu și eseuri					

Tutoriat		
Examinări		
Alte activități		
Total ore de studiu individual		
Total ore pe semestru		
Numărul de credite	ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIE SI BIOETICA	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Proiector, laptop
5.2. de desfășurare a stagiului clinic	Proiector, laptop

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale (exprimate prin cunoștințe și abilități)	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea importanței eticii medicale în ciclul de licență al facultăților de medicină. Etica profesională medicală. Demnitatea ființei umane ca valoare fundamentală a profesiei medicale. Responsabilitatea și independența profesională medicală. Valorile morale și legale ale actului medical. Principiile și normele etice care stau la baza profesiei medicale. Căi non-rationale și rationale de a afla binele. Identificarea și înțelegerea unei dileme etice medicale și căile de rezolvare. Modelele de relație medic-pacient și cum se poate optimiza îngrijirea medicală Autonomia și capacitatea de decizie. Conștiință informată în actul medical și în cercetarea științifică. Persoane vulnerabile Informarea medicală și confidențialitatea actului medical. Divulgarea de drept a datelor medicale și protejarea informației cu caracter personal. Relația medic-societate, relația medic-medic: valori etice. Colegialitatea și solidaritatea medicală. Cofraternitatea. Alocarea resurselor limitate Elemente de deontologie medicală: deontologism și consecințialism (utilitarismul). Valorile eticii normative, codurile de etică în practica medicală. Jurământul Hipocratic, Declarația de la Geneva, Codul Internațional al eticii medicale, Asociația Medicală Mondială gardian al eticii medicale. Declarația de la Helsinki. Declarația de la Tokyo, Declarația de la Taipei. Codul deontologic al CMR. Bioetica în cercetarea științifică pe subiectul uman. Abateri și erori. Principiile bioeticii. Interrelația dintre etica medicală și bioetica. Norme fundamentale ale bioeticii: raportul Belmont, convenția Oviedo, CIOMS, Unesco. Elemente de bioetica ale începutului vieții: dreptul la reproducere, reproducerea asistată, statutul moral al embrionului, conflictul materno-fetal, eugenia Elemente de bioetica ale sfârșitului vieții: îngrijirile paliative, DNR, eutanasia, sinuciderea asistată, transplantul de țesuturi și organe, moartea cerebrală
Competențe transversale (de rol, de dezvoltare profesională, personale)	<ul style="list-style-type: none"> în abilități de lucru în echipă intra, inter și transdisciplinară abilități de comunicare orală și scrisă în limba maternă/străină utilizarea tehnologiei informației și comunicării

	<ul style="list-style-type: none"> • respectarea drepturilor pacientului și managementul optim al relației medic-pacient • luarea deciziilor profesionale • toleranta fata de diversitate și multiculturalitate, • autonomia învățării • inițiativă și spirit antreprenorial • respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale
--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general	Conturarea mecanismelor etice ale deciziilor profesionale, dezvoltarea valorilor care stau la baza moralei profesionale, autonomie și responsabilitate profesionala, Cunoastere in domeniul relatiei medic-pacient a diferitelor modele de relatie si a folosirii lor, intelegerea valorilor relatiei medic-medic-societate, respectul fata de confrati. Implicare sociala si interactiune de grup, posibilitatea de a analiza o dilema etica medicala/un caz de etica medicala, cu aflarea solutiei si folosirea limbajului adecvat pentru a prezenta solutia catre pacient.
Obiective specifice	Elaborarea unui consimtamant informat in actul medical si in cercetarea stiintifica pe subiectul uman. Verificarea autonomiei unui pacient. Identificarea unui pacient vulnerabil si/sau lipsit de autonomie si competenta psihica. Cunoasterea elementelor principale ale codurilor de etica specifice profesiei de medic si a Codului deontologic al CMR. Respectul pentru normele etice profesionale si deontologice, promovarea umanismului profesiei

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Identificarea importantei eticii medicale in ciclul de licenta al facultatilor de medicina. Etica profesionala medicala. Demnitatea fiintei umane ca valoare fundamentala a profesiei medicale. Responsabilitatea si independenta profesionala medicala.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
2.Elemente de etica medicala. Dileme etice. Dileme etice medicale	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale si legale ale relatiei medic-pacient. Drepturile pacientului	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
4. Modele ale relatiei medic-pacient	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
5. Mecanismul deciziei etice in medicina. Evaluarea beneficiu-riscuri. Prezentă și absența autonomiei pacientului. Persoane vulnerabile.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
6. Informarea medicala si comunicarea cu pacientul si aparținătorii. Consimtamantul informat	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
7. Confidentialitatea medicala, secretul profesional, prevederile legale privind divulgarea de drept a secretului profesional	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
8. Relatia medicului cu societatea. Alocarea resurselor limitate. Interesul pacientului si interesul general. Principiul justitiei in actul medical.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
9. Relatia medic-medic. Colegialitatea si solidaritatea medicala. Cofraternitatea.		

10. Elemente de dentologie medicala. Datoria de ingrijire. Deontologism si consecintialism (utilitarianismul). Datoria de diligenta (responsabilitatea, profesionalismul si independenta in practica medicala). Valorile eticii normative, codurile de etica in practica medicala. Juramantul Hipocratic. Declaratia de la Geneva (WMA), Codul International al eticii medicale (WMA). Codul deontologic al CMR	Prelegere si expunere media	
11. Asociatia Medicala Mondiala (WMA). Declaratia de la Helsinki. Declaratia de la Tokyo, Recomandarea AMM privind Drepturile pacientului de la Lisabona, Declaratia de la Taipei.	Prelegere si expunere media	
12. Cercetarea stiintifica pe subiectul uman si dezvoltarea bioeticii. Norme fundamentale ale bioeticii: raportul Belmont, conventia Oviedo, CIOMS, Unesco.	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
13. Elemente de bioetica ale inceputului vietii: dreptul la reproducere, reproducerea asistata, statutul moral al embrionului, conflictul materno-fetal, eugenia	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
14. Elemente de bioetica ale sfarsitului vietii: ingrijirile paliative, DNR, eutanasia, sinuciderea asistata, transplantul de tesuturi si organe, moartea cerebrala	Prelegere si expunere media	Prelegeri 1= 1h
Bibliografie:		
1. CG CURCA. Elemente de etica medicala. Norme de etica in practica medicala: despre principiile bioeticii. Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2012). ISBN: 606-17-0297-8		
2. CG CURCA. Suport electronic de curs www.eticamedicala.ro la Modul de etica medica, deontologie si bioetica pentru Fac. Medicina, UMFCD		
3. TOM L. BEAUCHAMP and JAMES F. CHILDRESS. Principles of Biomedical Ethics. Seventh Edition ISBN: 9780199924585		
4. MANUAL DE ETICA MEDICALA , Asociatia Medicala Mondiala, WMA, [Medical Ethics – WMA – The World Medical Association]		
8.2. Seminar / laborator	Metode de predare	Observatii
1. Dualitatea actului medical: umanitate-competenta. Exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
2. Dilema etica: Exemple de caz. Dileme etice medicale: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
3. Valori morale si legale ale relatiei medic-pacient; drepturile pacientului: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
4. Modele ale relatiei medic-pacient: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
5. Mecanismul deciziei profesionale in medicina: a trata/a nu trata, a informa/ a nu informa, a spune adevarul. Balanta beneficiu/riscuri. Autonomia pacientului.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
6. Consimtamantul informat: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
7. Confidentialitatea medicala: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h

8. Viata si sanatatea pacientului deasupra intereselor societatii si stiintei. Alocarea resurselor limitate. Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
9. Posibile situatii de conflict intre medici si cai etice de rezolvare Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
10. Juramantul Hipocratic, Declaratia de la Geneva, Declaratia de la Helsinki, Recomandarea WMA privind Drepturile pacientului de la Lisabona, raportul Belmont	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	
11. Codul deontologic al Colegiului medicilor din Romania comentat. Posibile situatii de conflict intre medici si cai etice de rezolvare Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
12. Cercetarea stiintifica pe subiect uman: voluntariatul participarii, balanta riscuri/beneficii, persoane/grupuri vulnerabile, nondiscriminarea: abateri de la etica cercetarii pe subiect uman; Posibile situatii de conflict intre medici si cai etice de rezolvare Exemple de caz.	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
13. Bioetica inceputului vietii: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
14. Bioetica sfarsitului vietii: exemple de caz	Exemple, cazuri clinice, expunere media.	Prelegeri 1= 1h
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> 1. ETICA MEDICALA, DEONTOLOGIE. ELEMENTE DE BIOETICA. Ed. Casa Cartii de Stiinta Cluj (2013) 2. CG CURCA. Suport electronic de curs www.eticamedicala.ro la Modul de etica medica, deontologie si bioetica pentru Fac. Medicina, UMFC 3. MANUAL DE ETICA MEDICALA , Asociatia Medicala Mondiala, WMA, [Medical Ethics – WMA – The World Medical Association] 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este corelat cu programa de rezidențiat de bioetică asigurând transversal un transfer optim al cunoștințelor către studentul la medicină dar în același timp o baza pentru completarea acestora în perioada postuniversitară de rezidențiat cu analiza pe specialități și pe cazuri, ceea ce determină optimizarea unei relații medic-pacient la momentul începerii practicii profesionale și facilitează accesul absolvenților pe piața muncii medicale.

10. Evaluarea

Tip de activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Implinirea standardelor solicitate	Examinare scrisă	80%
	Notiuni teoretice ale materiei de etica medicala, deontologie medicala si bioetica corespunzator curriculum-ului	8 subiecte scurte, în redactare deschisă, liberă (redactionale) din materia teoretică de curs de etica medicala (4 subiecte), deontologie medicala (2 subiecte) și bioetica (2 subiecte)	8 puncte din 10

Seminar / laborator	Implinirea standardelor solicitate	Examinare scrisa	20%
	Notiuni practice ale materiei de lucrari practice de etica medicala, deontologie medicala si bioetica corespunzator curriculum-ului	Se aleg 2 cazuri practice din cazurile ce au fost prezentate in materia de lucrari practice si se solicita prezentarea in scris a conduitei etice profesionale	2 puncte din 10
Standard minim de performanță			
Examenul practic este eliminatoriu si precede examenul scris. Standardul minim de performanta nota 5: 1 caz din cele doua solicitate. Standard minim de performanta la examenul scris este nota 5: 4 subiecte din cele 8 solicitate..			

Data completării:

30.09.2024

.....

Semnătura titularului de curs

Prof. Univ. Dr Curcă G. Cristian

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

.....

Data avizării în Consiliul

Departamentului:

.....

Semnătura Directorului de Departament

Prof. Univ Dr Costache Mariana